

RESUMÉ AF GOLDSTONE-RAPPORTEN

A. INDLEDNING

1. Den 3. april 2009 nedsatte Præsidenten for FNs Menneskerettighedsråd (UNHRC) FNs "Fact Finding Mission" vedrørende Gaza-konflikten med mandat til at "undersøge alle krænkelser af internationale menneskerettighedslove og international humanitær folkeret, som måtte være forekommet på et hvilket som helst tidspunkt i sammenhæng med de militære operationer, som fandt sted i Gaza i perioden fra den 27. december 2008 til den 18. januar 2009, både før, under og efter".

2. Præsidenten udpegede Dommer Richard Goldstone, tidligere dommer ved Forfatningsdomstolen for Sydafrika og tidligere anklager ved de Internationale Krigsforbryderdomstole for det tidligere Jugoslavien og Rwanda, til at lede Kommissionen. De andre tre udpegede medlemmer var:

Professor Christine Chinkin, Professor i International Lov ved the London School of Economics and Political Science, som var medlem af "the high-level fact-finding mission to Beit Hanoun" (2008), Mrs. Hina Jilani, procederende advokat ved Højesteret i Pakistan og tidligere særlig repræsentant for Generalsekretæren vedrørende situationen for forkæmpere for menneskerettigheder, og som var medlem af den Internationale Kommission til undersøgelse af Darfur (2004), og Oberst Desmond Travers, tidligere officer i Irlands forsvarsstyrker og medlem af bestyrelsen for Institut for Internationale Kriminalundersøgelser¹

3. Som det er sædvanlig praksis, etablerede FNs Højkommissær for Menneskerettigheder (OHCHR) et sekretariat til at assistere Kommissionen.

4. Kommissionen fortolkede mandatet således, at centralt i Kommissionens arbejde skulle være krænkelser af international lov over for civilbefolkningen i regionen.

Kommissionen mødtes første gang i Geneve den 4. – 8. maj 2009.

Desuden mødtes Kommissionen i Geneve den 20. maj, den 4. og 5. juli og den 1. - 4. august 2009. Kommissionen foretog tre feltbesøg: to i Gazastriben 3. maj - 6. juni og 25. juni - 1. juli 2009 samt et besøg i Amman den 2. og den 3. juli 2009.

Flere medlemmer af Kommissionens sekretariat opholdt sig i Gaza 22. maj - 4. juli for at udføre feltundersøgelser

6. Der blev sendt noter til alle medlemsstater af FN samt FNs organer og forsamlinger den 7. maj 2009. Den 8. juni 2009 udsendte Kommissionen en indkaldelse af forslag og inviterede alle interesserede personer og organisationer til

¹ IICI, International Institute for Criminal Investigations, som uddanner professionelle efterforskere til hjælp for den Internationale Straffedomstol, Krigsforbrydertribunaler m.v. (o.a.)

at fremsende relevant information og dokumentation for at assistere i udførelsen af Kommissionens mandat.

7. Offentlige høringer blev afholdt i Gaza den 28. og den 29. juni og i Geneve den 6. og 7. juli 2009.

8. Kommissionen forsøgte gentagne gange at opnå samarbejde med Israels regering. Efter at adskillige forsøg var mislykkedes, søgte og fik Kommissionen hjælp fra regeringen i Egypten til at komme ind i Gazastriben gennem Rafah checkpoint.

9. Kommissionen har fået støtte fra og samarbejde med det Palæstinensiske Selvstyre og fra FNs Permanente Observatør-Kommission for Palæstina. På grund af manglende samarbejde fra den israelske regering var Kommissionen ude af stand til at møde medlemmer af det Palæstinensiske Selvstyre på Vestbredden. Men Kommissionen mødte imidlertid repræsentanter for det Palæstinensiske Selvstyre, herunder en minister, i Amman. Under sine besøg i Gazastriben holdt Kommissionen møder med fremtrædende medlemmer af de gazaanske myndigheder, og de gav Kommissionen fuldt samarbejde og støtte.

10. Efter de offentlige høringer i Geneve blev Kommissionen informeret om, at en palæstinensisk deltager, Mr. Muhammad Srouf, var blevet arresteret af israelske sikkerhedsstyrker, da han vendte tilbage til Vestbredden. Kommissionen var bekymret for, at arrestationen var en konsekvens af, at han havde været til møde med Kommissionen. Kommissionen er i kontakt med ham og følger fortsat udviklingen.

B. METODE

11. For at udføre sit mandat besluttede Kommissionen, at den skulle undersøge alle handlinger af alle parter, som måtte have krænket internationale menneskerettigheder eller international humanitær folkeret. Mandatet krævede også, at relaterede handlinger i hele det besatte palæstinensiske territorium og Israel blev gennemgået.

12. Med hensyn til tidsmæssig ramme, besluttede Kommissionen at fokusere først og fremmest på hændelser, handlinger eller omstændigheder siden den 19. juni 2008, da Israels regering og Hamas indgik våbenhvile. Kommissionen har også taget sager i betragtning, som er opstået efter afslutning af de militære operationer, som udgør fortsatte krænkelser af menneskerettigheder og international humanitær folkeret, og som er relateret til eller er konsekvenser af de militære operationer, frem til den 31. juli 2009.

13. Kommissionen har også analyseret de historiske sammenhænge med de begivenheder, som førte til de militære operationer i Gaza mellem den 27. december 2008 og den 18. januar 2009 og sammenhænge mellem disse operationer og overordnet israelsk politik over for de besatte palæstinensiske områder.

14. Kommissionen mente, at henvisningen i dets mandat til krænkelser begået "i sammenhæng med" de militære operationer i december - januar krævede, at

den skulle medtage indskrænkninger i menneskerettigheder og fundamentale frihedsrettigheder, som havde at gøre med Israels strategier og handlinger i forbindelse med dets militære operationer.

15. De normative rammer for Kommissionen har været sædvaneret i international lov, FNs charter, international humanitær folkeret, internationale menneskerettighedslove og international strafferet.

16. Denne rapport giver sig ikke ud for at være udtømmende med hensyn til at dokumentere det meget høje antal relevante episoder, som fandt sted i den periode, som er dækket af Kommissionens mandat. Ikke desto mindre anser Kommissionen rapporten for at være illustrativ med hensyn til hovedmønstrene i krænkelserne. I Gaza undersøgte Kommissionen 36 episoder.

17. Kommissionen baserede sit arbejde på en uafhængig og upartisk analyse af parternes overholdelse af deres forpligtelser i henhold til internationale menneskerettigheder og humanitær folkeret i sammenhæng med den nylige konflikt i Gaza og på internationale undersøgelsesstandarder, udviklet af FN.

18. Kommissionen brugte en åben tilgang med hensyn til at samle informationer og skaffe overblik.

Metoder til indsamling af information omfattede: (a) gennemgang af rapporter fra forskellige kilder, (b) interviews med ofre, vidner og andre personer, som havde relevant information, (c) besøg på bestemte steder i Gaza, hvor episoder havde fundet sted, (d) analyser af video og fotografiske optagelser, herunder satellit-optagelser, (e) gennemgang af lægelige rapporter om kvæstelser af ofre, (f) retsmedicinske/kriminaltekniske analyser af våben- og ammunitionsrester indsamlet på bestemte steder, (g) møder med forskellige samtalepartnere, (h) invitationer til at give informationer vedrørende Kommissionens undersøgelser, (i) bred udsendelse af en offentlig opfordring til at indgive skriftlige anmeldelser, (j) offentlige høringer i Gaza og i Geneve.

19. Kommissionen gennemførte 188 individuelle interviews. Den gennemgik mere end 300 rapporter, anmeldelser og anden dokumentation enten undersøgt af egen drift, modtaget som svar på dens opfordring til at anmelde, fremkommet ved møder eller andet, i alt mere end 10.000 sider, over 30 videoer og 1200 fotografier.

20. Da den israelske regering nægtede at samarbejde med Kommissionen, forhindrede den, at Kommissionen kunne mødes med israelske regeringsrepræsentanter, men også at den kunne rejse til Israel for at møde israelske ofre og til Vestbredden for at møde repræsentanter for det Palæstinensiske Selvstyre og palæstinensiske ofre.

21. Kommissionen gennemførte besøg i felten, herunder undersøgelser på steder i Gazastriben, hvor der var forekommet episoder. Dette gjorde det muligt for Kommissionen at få førstehåndskendskab til situationen i lokalområderne og at tale med mange vidner og andre relevante personer.

22. Formålet med de offentlige høringer, som blev transmitteret direkte, var at gøre det muligt for ofre, vidner og eksperter fra alle sider i konflikten at tale

direkte med så mange personer som muligt i regionen så vel som i det internationale samfund. Kommissionen prioriterede deltagelse af ofre og vidner fra de berørte samfund. De 38 offentlige vidneudsagn omfattede kendsgerninger såvel som juridiske og militære anliggender. Kommissionen havde oprindeligt til hensigt at afholde høringer i Gaza, Israel og på Vestbredden. Imidlertid bevirkede afvisning af adgang til Israel og Vestbredden, at man besluttede at afholde høringerne med deltagere fra Israel og Vestbredden i Geneve.

23. Ved fremskaffelse af undersøgelsesresultater bestræbte Kommissionen sig på primært at forlade sig på indsamlede førstehåndsinformationer. Informationer fremskaffet fra anden side, herunder rapporter, beedigede skriftlige erklæringer og reportager fra medierne blev primært anvendt som bekræftelser.

24. Kommissionens afsluttende konklusioner om pålideligheden af de modtagne informationer baseredes på dens egen vurdering af troværdigheden og pålideligheden hos de vidner, den mødte. Den kontrollerede kilderne og metoden, som var anvendt i de rapporter og dokumenter, som var blevet udarbejdet af andre, og foretog krydsreferencer mellem forskellige dokumenter og materialer, ligesom den vurderede, hvor vidt der i alle tilfælde var tilstrækkelig troværdig og pålidelig information til, at Kommissionen kunne udlede kendsgerningerne.

25. På dette grundlag har Kommissionen efter bedste evne truffet beslutning om, hvilke kendsgerninger, der er fastslåede. I mange tilfælde har den fundet frem til, at der er blevet begået handlinger, der medfører individuelt strafferetligt ansvar. I alle disse tilfælde har Kommissionen fundet, at der foreligger tilstrækkelige informationer til at fastslå de objektive elementer vedrørende de konkrete strafbare forhold. I næsten alle disse tilfælde har Kommissionen også være i stand til at fastslå, om det fremgår af de relevante handlinger, at disse var udført forsætligt eller uagtsomt eller med viden om, at det opnåede resultat af handlingen ville være det sædvanlige resultat heraf. Kommissionen har således i mange tilfælde været i stand til at påvise det relevante subjektive faktum (det forsætlige). Kommissionen er helt på det rene med vigtigheden af princippet om formodet uskyld. Resultaterne af undersøgelserne i rapporten undergraver ikke dette princip. Konklusionerne forsøger ikke at identificere de individer, som er ansvarlige for lovbrud og foregiver heller ikke at nå den standard for beviser, som kræves i strafferetssager.

26. For at give de berørte parter lejlighed til at fremlægge yderligere relevant information og give udtryk for deres holdning og svare på beskyldninger fremlagde Kommissionen også omfattende lister med spørgsmål til den israelske regering, til det Palæstinensiske Selvstyre og til myndighederne i Gaza, før den færdiggjorde sin analyse og sine undersøgelsesresultater. Kommissionen modtog svar fra det Palæstinensiske Selvstyre og fra myndighederne i Gaza, men ikke fra Israel.

C. KENDSGERNINGER, FAKTUELLE OG JURIDISKE UNDERSØGELSESRESULTATER

a. Det besatte palæstinensiske område: Gazastriben

1. Blokaden

27. Kommissionen fokuserede (Kapitel V) på den økonomiske og politiske isolation, som er påtvunget Gazastriben af Israel, generelt omtalt som en blokade. Blokaden omfatter f.eks. restriktioner for de varer, der kan importeres til Gaza og lukningen af grænseovergangene for personer, gods og tjenesteydelser, undertiden i dagevis, herunder afbrydelser af forsyningen af brændstof og elektricitet. Gazas økonomi bliver endvidere i alvorlig grad påvirket af indskrænkningen af den fiskerizone, der er tilgængelig for palæstinensiske fiskere og af etableringen af en stødpudezone langs grænsen mellem Gaza og Israel, som mindsker det område, der er tilgængeligt for landbrug og industri. Udover at skabe en nødsituation, har blokaden i betydeligt omfang svækket befolkningens ydeevne, sundhedsvæsenet, vandforsyningen og andre offentlige sektors evne til at afhjælpe den nødsituation, der er skabt af de militære operationer.

28. Det er Kommissionens synspunkt, at Israel fortsat i fuld udstrækning er forpligtet af den Fjerde Genevekonvention i forhold til de midler, det har til rådighed til at sikre forsyningen af fødevarer, medicinsk og hospitalsudstyr og andre varer for at opfylde Gaza-befolkningens humanitære behov uden betingelser.

2. Overblik over Israels militære operationer i Gazastriben og tabene af menneskeliv

29. Israel gjorde brug af sin flåde, luftvåben og hær i den operation, som det gav kodebetegnelsen "Operation Cast Lead" ("Støbt Bly", o.a.). De militære operationer i Gazastriben omfattede to hovedfaser: Luftfasen og Luft-til-jord-fasen og varede fra den 27. december 2008 til den 18. januar 2009. Den israelske offensiv begyndte med et ugelangt luftangreb fra den 27. december til den 3. januar 2009. Luftvåbnet fortsatte at spille en vigtig rolle med at støtte og dække landstyrkerne fra den 3. januar til den 18. januar 2009. Hæren var ansvarlig for landinvasionen, der begyndte den 3. januar 2009, da landtropper rykkede ind i Gazastriben fra nord og øst. De tilgængelige informationer peger på, at Golani-, Givati- og faldskærmstroppers brigader samt fem brigader med armerede køretøjer deltog. En del af flåden blev brugt til at beskyde Gazas kyst med granater under operationerne. Kapitel VI stedfæster også de episoder i sammenhæng med de militære operationer, som Kommissionen efterforskede, og som er beskrevet i Kapitel VII til XV.

30. Statistiske oplysninger om palæstinensere, der mistede livet under de militære operationer, varierer. På grundlag af omfattende feltundersøgelser vurderer NGO'er antallet af dræbte personer til mellem 1.387 og 1.417. Myndighederne i Gaza rapporterer 1.444 dødsopfre. Den israelske regering opgiver et tal på 1.166. De data, der er fremskaffet af NGO-kilder om procentandelen af civile

blandt de dræbte, er generelt ensartede og rejser meget alvorlig bekymring angående den måde, hvorpå Israel udførte de militære operationer i Gaza.

31. Ifølge den israelske regering var der under de militære operationer fire israelske dødsopfre i det sydlige Israel, deraf tre civile og en soldat. De blev dræbt af raket- og morterangreb fra palæstinensiske væbnede grupper. Dertil kommer, at ni israelske soldater blev dræbt under kampene i Gazastriben, fire af dem som følge af venligsindet (d.v.s. israelsk, o.a.) beskydning.

3. Angreb fra israelske styrker på regeringsbygninger og på personale fra Gazas myndigheder, herunder politiet

32. De israelske væbnede styrker gennemførte talrige angreb på bygninger og personale fra Gazas myndigheder. Hvad angår angreb på bygninger undersøgte Kommissionen de israelske angreb på det Palæstinensiske Lovgivende Råds bygning og på centralfængslet (Kapitel VII).

Begge bygninger var ødelagte og ikke længere anvendelige. I udtalelser fra repræsentanter fra den israelske regering og fra de væbnede styrker begrundes angrebene med argumenter om, at politiske og administrative institutioner er en del af "Hamass' terroristiske infrastruktur". Kommissionen afviser dette standpunkt. Den finder, at der ikke er noget tegn på, at det Lovgivende Råds bygning og Gaza's centralfængsel udgjorde noget faktisk bidrag til militær aktion. Ud fra de informationer, som Kommissionen har til rådighed, finder den, at angrebene på disse bygninger var overlagte angreb på civile mål i modstrid med den humanitære folkeret, ifølge hvilken angreb nøje skal begrænses til militære mål. Disse kendsgerninger peger yderligere på alvorlige lovbrud, der består i omfattende ødelæggelse af ejendom, som ikke er retfærdiggjort af militær nødvendighed, og som er bragt til udførelse på ulovlig og hensynsløs vis.

33. Kommissionen undersøgte angrebene på seks politistationer, fire af dem i løbet af de første minutter af de militære operationer den 27. december 2008, som medførte døden for 99 politifolk og ni civile. I alt udgør de omkring 240 politifolk, der blev dræbt af israelske styrker mere end en sjettedel af de palæstinensiske tab. Omstændighederne i forbindelse med angrebene synes at tyde på – og i den israelske regerings rapport fra juli 2009 om de militære operationer bekræftes det – at politifolkene blev bevidst udpeget og dræbt med den begrundelse, at politiet som institution eller en stor del af politifolkene hver især efter den israelske regerings opfattelse er en del af de palæstinensiske militære styrker i Gaza.

34. For at undersøge, hvorvidt angrebene på politiet var forenelige med princippet om skelnen mellem civile og militære mål og personer, analyserede Kommissionen Gaza-politiets institutionelle udvikling, siden Hamas fik fuld kontrol over Gaza i juli 2007 og derefter slog Gaza-politiet sammen med den "eksekutivstyrke", det havde skabt efter sin valgsejr. Kommissionen fandt, at mens et stort antal af Gaza's politistyrke var blevet rekrutteret blandt Hamas-støtter eller medlemmer af palæstinensiske væbnede grupper, var Gaza's politikorps en civil styrke til opretholdelse af lov og orden. Kommissionen konkluderede også, at de politifolk, der blev dræbt den 27. december 2008 ikke kan

siges at have taget direkte del i fjendtligheder og således ikke har mistet deres civile immunitet mod direkte angreb som civile på dette grundlag. Kommissionen accepterer, at der kan have været individuelle medlemmer af Gaza's politikorps, der samtidigt var medlemmer af palæstinensiske væbnede grupper og således var kombattanter. Den konkluderer imidlertid, at med angrebene på politistationer på den første dag af de militære operationer mislykkedes det at opretholde en acceptabel balance mellem den direkte tilsigtede militære fordel (d.v.s. at dræbe de politifolk, som kan have været medlemmer af palæstinensiske væbnede grupper) og tabet af civile liv (d.v.s. de andre dræbte politifolk og civile, som uundgåeligt ville være på stedet og i nabolaget). Derfor udgjorde angrebene en krænkelse af international humanitær folkeret.

4. Forpligtelsen for palæstinensiske væbnede grupper i Gaza til at træffe rimelige sikkerhedsforanstaltninger for at beskytte civilbefolkningen og civile mål

35. Kommissionen undersøgte, hvorvidt og i hvilken udstrækning de palæstinensiske væbnede grupper krænkede deres forpligtelse til at drage omsorg for og træffe alle rimelige forholdsregler for at beskytte civilbefolkningen i Gaza mod den iboende fare ved de militære operationer (Kapitel VIII). Kommissionen konstaterede en vis tøven hos de personer, den interviewede i Gaza med hensyn til at diskutere de væbnede gruppers aktiviteter. På grundlag af de indsamlede informationer fandt Kommissionen, at palæstinensiske væbnede grupper var til stede i byområder under de militære operationer og affyrede raketter fra byområder. Det er muligt, at de palæstinensiske kombattanter ikke altid tilstrækkeligt skelnede mellem sig selv og den civile befolkning. Kommissionen fandt imidlertid ingen tegn på, at palæstinensiske væbnede grupper enten beordrede folk til områder, hvor der blev indledt angreb fra eller på, eller at de tvang civile til at forblive i nærheden af, hvor angrebene fandt sted.

36. Skønt de episoder, Kommissionen undersøgte, ikke påviste brugen af moskéer til militære formål eller til at dække over militære aktiviteter, kan den ikke udelukke, at dette kan være forekommet i andre tilfælde. Kommissionen fandt ikke beviser, som kunne understøtte påstandene om, at hospitalsfaciliteter blev brugt af gazanske myndigheder eller af palæstinensiske væbnede grupper til at skjule militære aktiviteter, eller at ambulancer blev brugt til at transportere kæmpende eller til andre militære formål.

På basis af dens egne undersøgelser og udtalelserne fra FNs embedsmænd udelukker Kommissionen, at palæstinensiske væbnede grupper var involveret i militære aktiviteter fra FN-faciliteter, som blev brugt som beskyttelsesrum under de militære operationer. Kommissionen kan imidlertid ikke se bort fra den mulighed, at palæstinensiske væbnede grupper var aktive i nærheden af sådanne FN-faciliteter og hospitaler. Mens fjendtligheder i beboede områder ikke i sig selv udgør et brud på international lov, har palæstinensiske grupper, når de iværksatte angreb nær civile eller beskyttede bygninger, unødvendigt udsat den civile befolkning i Gaza for fare.

5. Israels forpligtelser til at træffe rimelige sikkerhedsforanstaltninger for at beskytte civilbefolkningen og civile installationer i Gaza

37. Kommissionen har undersøgt hvorledes Israels væbnede styrker varetog deres forpligtelse til at træffe alle rimelige forholdsregler til beskyttelse af Gaza's civilbefolkning, herunder i særdeleshed forpligtelsen til forudgående effektivt at advare om angreb (kapitel IX). Kommissionen anerkender de betydelige bestræbelser, der blev udfoldet af Israel for at udsende advarsler gennem telefonopkald, flyveblade og radioudsendelser. Kommissionen erkender, at i nogle tilfælde, især når advarslerne var tilstrækkeligt specifikke, tilskyndede de beboerne til at forlade området og komme uden for risikozonen. Imidlertid har Kommissionen også bemærket faktorer, som i betydelig grad underminerede de udsendte advarslers effektivitet.

Der er her tale om mangel på udspecificering og dermed troværdighed ved mange af på forhånd indtalte telefonbeskeder og flyveblade. Troværdigheden af instrukser om at bevæge sig ind i bycentre svækkedes også af den kendsgerning, at bycentrene også var genstand for intense angreb, mens luftangrebene stod på. Kommissionen har også undersøgt den praksis, der bestod i at kaste lettere sprængstoffer ned på hustage (den såkaldte "banken på tagene"). Dens konklusion er, at denne teknik ikke er effektiv som advarsel, men udgør en form for angreb på bygningernes civile beboere.

Endelig understreger Kommissionen den kendsgerning, at en advarsel ikke fritager kommandanter og deres underordnede fra at træffe alle andre rimelige forholdsregler for at skelne mellem civile og kombattanter.

38. Kommissionen har også undersøgt de forholdsregler, der blev truffet af Israels væbnede styrker i sammenhæng med tre specifikke angreb. Den 15. januar 2009 blev UNWRA's² kontorområde udsat for granatbeskydning med højeksplosiver og hvid fosforammunition. Kommissionen noterer sig, at angrebet var yderst farligt, fordi komplekset var tilflugtssted for mellem 600 og 700 civile og rummede et meget stort brændstoflager. De israelske væbnede styrker fortsatte deres angreb gennem adskillige timer, skønt de var blevet gjort helt opmærksomme på den farefulde situation, som de frembragte. Kommissionen konkluderer, at de israelske væbnede styrker krænkede kravene i henhold til international humanitær folkeret om at træffe alle rimelige forholdsregler i valget af angrebsmidler og angrebsmetoder med henblik på at undgå og i hvert fald minimere utilsigtede tab af civile menneskeliv, skader på civile og beskadigelse af civile installationer.

39. Kommissionen finder også, at israelske væbnede styrker den samme dag direkte og med fuldt overlæg angreb al-Quds hospitalet i Gaza By og den tilstødende ambulancegarage med hvide fosforgranater. Angrebet forårsagede brande, som det tog en hel dag at slukke, og panik blandt de syge og sårede, som måtte evakueres. Kommissionen konstaterer, at der på intet tidspunkt blev givet advarsel om et umiddelbart forestående angreb. På grundlag af sin undersøgelse

² FNs Nødhjælps- og Arbejdsagentur for palæstinensiske flygtninge i Mellemøsten.

afviser Kommissionen den påstand, at der blev åbnet ild mod de israelske væbnede styrker inde fra hospitalet.

40. Kommissionen undersøgte også de intense artilleriangreb, der igen omfattede anvendelse af hvid fosforammunition, på al-Wafa hospitalet i den østlige del af Gaza By, en facilitet for patienter, der modtager langtidsbehandling og lider af særligt alvorlige skader. På grundlag af de indsamlede informationer konstaterede Kommissionen, at forbuddet mod angreb på civile hospitaler i begge tilfælde var overtrådt. Kommissionen fremhæver også særligt, at de advarsler, der blev udbredt via flyveblade og på forhånd indtalte telefonbeskeder i forbindelse med al-Wafa hospitalet viste den totalt manglende effektivitet ved visse former for rutine- og generelle advarsler.

6. Vilkaerlige angreb fra israelske styrker, som forårsagede tab af menneskeliv og skader på civile.

41. Kommissionen undersøgte granatbeskydningen af trafikknudepunktet al-Fakhura i Jabaliyah, der ligger ved siden af en UNWRA-skole, som på det tidspunkt var tilflugtssted for flere end 1.300 personer (kapitel X). De israelske væbnede styrker affyrede mindst fire mortargranater. Den ene landede på gårdspladsen hos en familie og dræbte 11 personer, der var samlet dér. Tre andre granater landede på al-Fakhuragaden og dræbte yderligere mindst 24 personer og sårede op til 40. Kommissionen undersøgte detaljeret udtalelser fra israelske regeringsrepræsentanter, som påstod, at angrebet blev gennemført som svar på et mortarangreb fra en bevæbnet palæstinensisk gruppe. Mens Kommissionen ikke udelukker, at dette kan have været tilfældet, anser den Israels troværdighed for at være svækket af mange uoverensstemmelser, selvmodsigelser og faktuelle unøjagtigheder i de udtalelser, der skulle retfærdiggøre angrebet.

42. Kommissionen erkender, når den skal drage sine juridiske konklusioner vedrørende angrebet på trafikknudepunktet al-Fakhura, at for alle hære vil beslutninger om proportionalitet, afvejningen af militære fordele over for risikoen for at dræbe civile udgøre ægte dilemmaer i visse tilfælde. Kommissionen mener ikke, at der her er tale om et sådant tilfælde. Affyring af mindst fire mortargranater i et forsøg på at dræbe et lille antal udpegede individer i et miljø, hvor et stort antal civile levede deres dagligliv, og hvor 1.368 personer søgte tilflugt i nærheden, kan ikke stå for en prøve af, hvad en fornuftig kommandant ville anse for et acceptabelt tab af menneskeliv for at opnå den tilsigtede militære fordel. Kommissionen anser således angrebet for at være vilkårligt, en krænkelse af international lov og for at have krænket de i disse episoder dræbte palæstinensiske civiles ret til livet.

7. Overlagte angreb på civilbefolkningen

43. Kommissionen efterforskede 11 episoder, hvor de israelske væbnede styrker direkte angreb civile med dødelig udgang (kapitel XI). Kendsgerningerne i dem alle bortset fra én peger ikke på noget berettiget militært formål. De første to er angreb på huse i al-Samouni bydelen syd for Gaza By og omfatter granatbe-

skydningen af et hus, hvori palæstinensere var blevet tvunget til at samles af de israelske væbnede styrker. Den følgende gruppe af syv episoder angår beskydning af civile, mens de prøvede at forlade deres hjem for at gå til et sikrere sted, mens de viftede med hvide flag og i nogle tilfælde fulgte et påbud herom fra de israelske styrker. De kendsgerninger, som Kommissionen har registreret, peger på at angrebene fandt sted under omstændigheder, hvor de israelske styrker havde kontrol over området og forudgående havde haft kontakt til eller i det mindste havde observeret de personer, som de efterfølgende angreb, så de må have været bevidst om deres status som civilister. I de fleste af disse episoder blev følgerne af de israelske angreb på civile forværret af israelernes efterfølgende afslag på at tillade evakuering af de sårede eller at tillade ambulancer at få adgang til området.

44. Disse episoder viser, at de instrukser, der var blevet givet til de israelske væbnede styrker, der gik ind i Gaza, tillod en lav tærskel for anvendelse af dødbringende beskydning af civilbefolkningen. Kommissionen fandt vægtig bekræftelse af denne tendens i de vidneudsagn fra israelske soldater, som er samlet i to publikationer, som den undersøgte.

45. Kommissionen undersøgte endvidere en episode, hvorunder en moské blev beskyttet med en raket under den tidlige aftenbøn, hvilket resulterede i, at 15 blev dræbt, og et angreb med klyngebomber ved en forsamling af familie og naboer i et kondolencetelt, hvorunder 5 blev dræbt. Kommissionen finder, at begge angreb er tilsigtede angreb på civilbefolkningen og civile mål.

46. Ud fra de kendsgerninger, der er klarlagt i de ovenfor nævnte episoder, finder Kommissionen, at de israelske væbnede styrkers adfærd udgør alvorlige krænkelse af den Fjerde Genevekonvention hvad angår overlagte drab og tilsigtet stor lidelse for beskyttede personer³ og som sådan rejser individuelt kriminalretsligt ansvar. Kommissionen finder også, at direkte udpegning af og vilkårlige drab på civile palæstinensere er en krænkelse af retten til liv.

47. Den sidste episode vedrører bombningen af et hus, der medførte drab på 22 familiemedlemmer. Israels holdning i denne sag er, at der forelå et "operationelt fejltrin", og at det tilsigtede mål var et nabohus, hvor der var oplagret våben. Med baggrund i sin undersøgelse af sagen udtrykker Kommissionen betydelig tvivl om de israelske myndigheders redegørelse for tildragelsen. Kommissionen konkluderer, at hvis der virkelig blev begået et fejltrin, kan der ikke siges at være tale om tilsigtet drab. Tilbage ville så stå Israels ansvar som stat for en internationalt uretmæssig handling.

8. Anvendelsen af visse våben

48. På baggrund af sin undersøgelse af tilfælde af anvendelse af visse våben, f.eks. hvid fosfor og klyngebomber, finder Kommissionen, at de israelske væbnede styrker var systematisk hensynsløse i deres beslutning om at anvende

³ "Beskyttede personer er civile ifølge den humanitære folkeret. Blandt civile kan der være "særligt beskyttede", f.eks. børn og gravide kvinder, gamle mennesker m.v. (o.a.)

dem i bymæssige bebyggelser, om end den samtidigt erkender, at hvid fosfor ikke på nuværende tidspunkt er forbudt efter international lov. Endvidere berettede læger, der behandlede patienter for sår efter hvid fosfor om, hvor alvorlige og undertiden ubehandlelige forbrændinger, den forårsagede. Kommissionen mener, at et forbud mod anvendelse af hvid fosfor i bymæssige bebyggelser bør tages op til alvorlig overvejelse. Hvad angår klyngebomber mener Kommissionen, at de er et "area weapon" der efter eksplosionen ikke kan skelne mellem sine mål. De er derfor i særdeleshed uegnede til anvendelse i bymæssige miljøer, hvor der er grund til at tro, at civilpersoner kan være til stede.

49. Mens Kommissionen ikke er i stand til med sikkerhed at fastslå, at ammunition med såkaldt kompakt inaktive metalsprængstoffer (DIME) blev anvendt af de israelske væbnede styrker, modtog den rapporter fra palæstinensiske og udenlandske læger, som havde fungeret i Gaza under de militære operationer, om en stor procentdel af patienter med skader, der tydede på, at de var blevet ramt af den slags ammunition. DIME-våben og våben udstyret med tungmetal er ikke forbudte efter international lov, som situationen er i dag, men rejser specifikke bekymringer af helbredsmæssig karakter. Endelig modtog Kommissionen beskyldninger om, at forarmet og ikke-forarmet uran blev anvendt af de israelske væbnede styrker i Gaza. Disse klager blev ikke yderligere efterforsket af Kommissionen.

9. Angreb på grundlaget for civilt liv i Gaza: Ødelæggelse af industriel infrastruktur, fødevareproduktion, vandinstallationer, spildevandsbehandlingsanlæg og boliger.

50. Kommissionen undersøgte flere tilfælde af ødelagt industriel infrastruktur, fødevareproduktion, vandinstallationer, spildevandsbehandlingsanlæg og boliger (Kapitel XIII). Allerede ved de militære operationers begyndelse var el-Bader melmøllen den eneste melmølle i Gaza, der stadig fungerede. Melmøllen blev ramt af en serie luftangreb den 9. januar 2009, efter at flere falske advarsler var blevet udsendt de foregående dage. Kommissionen finder, at ødelæggelsen af den ikke havde nogen militær berettigelse. Angrebets natur, i særdeleshed den nøjagtige udpegning af afgørende vigtigt maskineri peger i retning af, at hensigten var at sætte fabrikkens produktive kapacitet ud af spillet. Ud fra de kendsgerninger, som Kommissionen konstaterede, finder den, at der er sket en krænkelse af den Fjerde Genevekonventions bestemmelser om grove forseelser. Ulovlig og hensynsløs ødelæggelse, som ikke kan retfærdiggøres af et militært behov, er en krigsforbrydelse. Kommissionen finder også, at ødelæggelsen af møllen blev gennemført for at fjerne civilbefolkningens ernæringsgrundlag, hvilket er en krænkelse af international sædvaneret og kan være en krigsforbrydelse. Angrebet på melmøllen udgør endvidere en krænkelse af retten til tilstrækkelig føde og livsgrundlag.

51. Mr. Samneh Sawafeary's kyllingefarm i bydelen Zeytoun-kvarteret syd for Gaza By dækkede efter rapporter mere end 10% af Gazas ægmarked. Armerede bulldozere fra de israelske væbnede styrker jævned systematisk kyllingeburene med jorden, dræbte 31.000 kyllinger inden i dem og ødelagde virksomheden og

det materiel, der var nødvendigt for at drive den. Kommissionen konkluderer, at dette var en tilsigtet handling af vilkårlig ødelæggelse, der ikke var nødvendiggjort af noget militært behov og fører til de samme juridiske konklusioner som i sagen vedrørende melmøllen.

52. De israelske væbnede styrker gennemførte også et angreb på en mur i en af opsamlingsdammene for ubehandlet spildevand i Gazas anlæg for spildevandsbehandling, hvilket forårsagede, at mere end 200.000 kubikmeter ubehandlet spildevand strømmede ud over den omkringliggende landbrugsjord. Omstændighederne i forbindelse med angrebet peger i retning af, at det var tilsigtet og på forhånd planlagt. Namar brøndkomplekset i Jabaliyah bestod af to vandbrønde, pumpemaskiner, en generator, brændstoflager, et reservoir til klorbehandling, nogle bygninger og tilhørende udstyr. Alt blev ødelagt under gentagne luftangreb i løbet af den første dag af Israels luftangreb. Kommissionen anser det for usandsynligt, at et mål så stort som Namar-brøndene ved en fejltagelse skulle være blevet ramt af gentagne angreb. Den fandt ingen grund til at formode, at der var nogen militær fordel forbundet med at bombe disse brønde og noterede sig, at der ikke var noget, der tydede på, at væbnede palæstinensiske grupper havde gjort nogen anvendelse af brøndene. I betragtning af, at retten til drikkevand er en del af retten til tilstrækkelig føde, uddrager Kommissionen de samme juridiske konklusioner som i tilfældet med el-Bader melmøllen.

53. Under sit besøg i Gazastriben bevidnede Kommissionen omfanget af den ødelæggelse af privatboliger, der var blevet forårsaget gennem luftangreb, mortar- og artilleribeskydning, raketangreb, bulldozeroperationer og ødelæggelsesangreb. I nogle tilfælde blev boligkvarterer udsat for luftbombning og intensiv granatbeskydning, øjensynligt i tilknytning til israelske landstyrkers fremrykning. I andre tilfælde tyder de indsamlede kendsgerninger kraftigt på, at ødelæggelsen af boliger blev gennemført uden nogen som helst forbindelse til kamp med væbnede palæstinensiske grupper eller noget andet effektivt bidrag til militær aktion. Ved at kombinere resultaterne af sine egne fund på stedet med satellitfotos fra UNOSAT og de publicerede vidneudsagn fra israelske soldater, konkluderer Kommissionen, at udover den omfattende ødelæggelse af boliger på grund af såkaldt operativ nødvendighed under fremrykningen, begik de israelske væbnede styrker en anden bølge af systematisk ødelæggelse af civile bygninger i løbet af de sidste tre dage af deres tilstedeværelse i Gaza, mens de var vidende om deres snarlige tilbagetrækning. De israelske væbnede styrkers adfærd i denne sammenhæng var en krænkelse af princippet om skelnen mellem civile og militære mål og udgjorde den alvorlige krænkelse "omfattende ødelæggelse... af ejendom, ikke berettiget af militær nødvendighed og udført ulovligt og umotiveret". De israelske væbnede styrker krænkede endvidere retten til passende bolig for de berørte familier.

54. Angrebene på industrielle faciliteter, fødevareproduktion og infrastrukturen for vandforsyning, som Kommissionen undersøgte, er en del af et bredere mønster af ødelæggelse omfattende det eneste cementforsyningsselskab i Gaza (Atta Abu Jubbah-virksomheden), Abu Eida-fabrikkerne, der leverer blandings-

klart beton, endvidere kyllingefarme og al-Wadiyah Gruppens fabrikker for fødevarer og læskedrikke. De kendsgerninger, som Kommissionen har konstateret, viser, at der fra de israelske væbnede styrkers side forelå en bevidst og systematisk politik, der tog sigte på at ramme industrielle anlæg og vandinstallationer.

10. Anvendelse af palæstinensere som menneskelige skjolde

55. Kommissionen har efterforsket fire episoder, hvor de israelske væbnede styrker med våbenmagt tvang civile palæstinensere til at tage del i husundersøgelser under de militære operationer (kapitel XIV). De fik bind for øjnene og blev lænket med håndjern, mens de blev tvunget til at gå ind i huse foran de israelske soldater. I en af disse episoder tvang israelske soldater gentagne gange en palæstinenser til at gå ind i et hus, hvor palæstinensiske kombattanter skjulte sig. Publicerede vidneudsagn fra israelske soldater, der deltog i de militære operationer, bekræfter den fortsatte anvendelse af denne praksis trods klare påbud fra den israelske Højesteret om at bringe den til ophør og gentagne offentlige forsikringer fra de væbnede styrker om, at den er blevet bragt til ophør. Kommissionen konkluderer, at denne praksis udgør en anvendelse af civile palæstinensere som menneskelige skjolde og derfor er forbudt ifølge international humanitær folkeret. Den bringer civile personers ret til liv i fare på en ulovlig og vilkårlig måde og er en grusom og umenneskelig behandling. Anvendelsen af menneskelige skjolde er også en krigsforbrydelse. De palæstinensiske mænd, der blev anvendt som menneskelige skjolde, blev med trusler om død eller legemsbeskadigelse forhørt for at give informationer om Hamas, palæstinensiske kombattanter og tunneller (der forbinder Gazastriben med omverdenen, o.a.). Dette udgør endnu en krænkelse af international humanitær folkeret.

11. Frihedsberøvelse: Gazanere tilbageholdt under de israelske militære operationer fra den 27. december 2008 til den 18. januar 2009.

56. Under de militære operationer arresterede de israelske væbnede styrker et stort antal civile og tilbageholdt dem i huse og på åbne pladser i Gaza og for mange palæstinensiske mænds vedkommende bragte dem til fængselsfaciliteter i Israel. I de sager, som Kommissionen har undersøgt, viser de indsamlede kendsgerninger, at ingen af de civile var bevæbnede eller udgjorde nogen åbenlys trussel mod de israelske soldater. Rapportens kapitel XV bygger på Kommissionens interviews med palæstinensiske mænd, der blev tilbageholdt, såvel som på dens gennemgang af andet relevant materiale, herunder interviews med slægtninge og udtalelser fra andre ofre, der blev tilbageholdt.

57. Ud fra de indsamlede kendsgerninger finder Kommissionen, at der blev begået talrige krænkelse af international humanitær folkeret og menneskerettighedslovene i sammenhæng med disse tilbageholdelser. Civile, herunder kvinder og børn, blev tilbageholdt under nedværdigende forhold, berøvet mad, vand og adgang til sanitære faciliteter og udsat for vejrliget i januar uden nogen beskyttelse. Mændene blev lænkede med håndjern, fik bind for øjnene og blev

gentagne gange udsat for at skulle tage tøjet af, undertiden alt tøjet, på forskellige tidspunkter under tilbageholdelsen.

58. I al-Atatra området i det nordlige Gaza havde israelske styrker gravet nogle sandgrave, hvor mænd, kvinder og børn blev tilbageholdt. Israelske tanks og artilleristillinger var anbragt i sandgravene og rundt om dem, og soldaterne skød fra deres stillinger ved siden af de tilbageholdte.

59. De palæstinensiske mænd, der blev overført til fængselsfaciliteter i Israel, blev underkastet nedværdigende forhold under tilbageholdelsen, hårdhændede forhør, slag og andre fysiske og mentale overgreb. Nogle af dem blev anklaget for at være ulovlige kombattanter. De af dem, der blev interviewet af Kommissionen, var blevet løsladt, efter at retsforfølgning af dem øjensynligt var blevet afbrudt.

60. Udover den vilkårlige frihedsberøvelse og krænkelser af tilbørlige retsgarantier sætter sagerne om de tilbageholdte civile palæstinensere fokus på et almindeligt træk ved det indbyrdes forhold mellem israelske soldater og civile palæstinensere, som også fremstod klart i mange sager, som diskuteres andetsteds i rapporten: Kontinuerlige og systematiske overgreb, krænkelser af personlig værdighed, ydmygende og nedværdigende behandling i modstrid med fundamentale principper i international humanitær folkeret og menneskerettighedslove. Kommissionen konkluderer, at denne behandling udgør en kollektiv afstraffelse af disse civile og er en anvendelse af intimidering og terror. Sådanne handlinger er alvorlige overtrædelser af Genevekonventionerne og er en krigsforbrydelse.

12. Mål og strategier for de israelske militære operationer i Gaza

61. Kommissionen gennemgik tilgængelig information om planerne for de militære operationer i Gaza, om den avancerede militære teknologi, som Israels væbnede styrker har til rådighed, og på den uddannelse i internationale menneskerettigheder, de får (kapitel XVI). Ifølge officiel information fra regeringen har det israelske militær et gennemarbejdet rådgivnings- og uddannelsessystem, som skal sikre kundskab om de relevante juridiske pligter og være til støtte for lederne i felten. De israelske væbnede styrker ejer yderst avanceret hardware, og de er også ledende indenfor produktion af noget af det allermest avancerede militærudstyr, der findes på markedet, inklusive ubemandede flyvemaskiner (UAV'er). De har en meget signifikant kapacitet inden for præcisionskydning med en række forskellige metoder, både til luft- og markangreb. Betragter man evnen til at planlægge, redskaberne til at udføre planerne med de bedst udviklede teknikker og det israelske militærs udtalelser om, at der næsten ingen fejl skete, så må Kommissionen konkludere, at hændelserne og mønstret i hændelserne, som fremgår af rapporten, er resultat af tilsigtet planlægning og politiske beslutninger.

62. Den taktik, som Israels væbnede styrker brugte i Gaza-offensiven, stemmer overens med tidligere praksis, sidst set i Libanon-krigen 2006. Et koncept der kaldes 'Dahiya-doktrinen' dukkede op: brug af vold helt ude af proportioner, der forårsager stor skade og ødelæggelse af civil ejendom og infrastruktur og lidelse

for civilbefolkningen. Kommissionen konkluderer, efter med egne øjne at have bevidnet kendsgerninger på stedet, at det, der blev foreskrevet som den bedste strategi, åbenbart præcist var, hvad der blev udført i praksis.

63. Indenfor rammerne af det israelske militærs mål i forhold til Gaza-operationerne, er konceptet om Hamas' "støttende infrastruktur" specielt bekymrende, idet det gør de civile med deres huse og ejendele til lovlige militære mål. Udtalelser af israelske politiske og militære ledere inden og under militæroffensiven i Gaza viser, at den israelske militære opfattelse af, hvad der var nødvendigt i en krig mod Hamas - nemlig uforholdsmæssig ødelæggelse og maksimal forstyrrelse i mange menneskers liv - ansås for at være legitime midler til at nå ikke blot militære, men også politiske mål.

64. Udtalelser fra israelske ledere om, at ødelæggelse af civile mål kunne retfærdiggøres som svar på raketangreb ("ødelæg 100 hjem for hver affyret raket") åbner muligheden for at gribe til repressalier. Kommissionen er af den opfattelse, at gengældelse mod civile i væbnede konflikter er i modstrid med international humanitær folkeret.

13. Virkningen af de militære aktioner og af blokaden mod Gazas befolkning og dens menneskerettigheder

65. Kommissionen undersøgte, hvordan de militære angreb og blokaden sammen indvirkede på Gazas befolkning og dens menneskerettigheder. Økonomien, arbejdsmulighederne og familiernes dagligliv var allerede voldsomt negativt påvirket af blokaden, da den israelske offensiv satte ind. Manglende brændsel til elektricitets-generatorerne førte til tilbageslag i industriel virksomhed, sygehusfunktioner, vandtilførsel til husholdningerne og til spildevandsbehandling. Importrestriktioner og forbuddet mod al eksport fra Gaza ramte den industrielle sektor og landbrugsproduktionen. Arbejdsløsheden og procentdelen af mennesker, der levede i fattigdom eller dyb fattigdom, var stigende.

66. Under disse allerede svære forhold ødelagde de militære operationer en betydelig del af den økonomiske infrastruktur. Eftersom mange fabrikker var mål for angrebene og blev ødelagt eller skadet, steg fattigdom, arbejdsløshed og usikkerhed i fødevarerforsyningen yderligere dramatisk. Ligeledes led landbrugssektoren af ødelagt landbrugsjord, ødelagte brønde og fiskerbåde under de militære operationer. Fortsættelsen af blokaden bremsede genopbygning af den ødelagte økonomiske infrastruktur.

67. Man kunne forvente, at ødelæggelsen af landbrugsjord og drivhuse ville føre til yderligere forringet fødevarerforsyning, selv om en tiltagende mængde af visse fødevarer blev tilladt indført til Gaza efter krigshandlingernes begyndelse. Afhængighed af hjælp udefra til fødevarerforsyning er stigende. Forekomsten af forkrøbling og udmagring blandt børn, udbredelsen af anæmi (blodmangel) blandt børn og gravide kvinder var allerede bekymrende, inden krigen begyndte. Den udbredte ødelæggelse af beskyttelsesrum og den følgende konstante nødvendighed af at flygte fra sted til sted rammer især kvinder og børn. (FN's udviklingsprogram rapporterede 3.354 huse totalt ødelagt og 11.112 delvis

ødelagt.) Ødelæggelsen af vand- og kloak-infrastrukturen (fx ved Namarkilderne og angrebet på vandrensningsanlægget som beskrevet i kapitel XIII) forværrede den allerede alvorlige tilstand. Selv før de militære operationer var 80 % af vandtilførslen i Gaza under WHO's standardmål for drikkevand. At urensset eller kun delvist rensset afløbsvand løber ud i havet er en trussel mod helbredssituationen, som forværres yderligere af krigshandlingerne.

68. De militære operationer og de deraf følgende kvæstelser af mennesker påførte Gazas hårdt trængte sundhedssektor yderligere belastning. Samtidig blev både hospitaler og ambulancer mål for israelske angreb. Så patienter med kroniske sygdomme kunne ikke prioriteres, når mange af patienter med livstruende skader strømmede ind. Patienter, som var skadet af de direkte krigshandlinger, blev ofte hurtigt overført til ledige sengepladser. Deres helse på lang sigt er stadig en kilde til stor bekymring, også takket være de anvendte våben, som f.eks. indeholder tungsten (Wolfram) og hvid fosfor. Mens de nøjagtige tal på mennesker med permanent invaliditet endnu er uklart, står det klart for Kommissionen, at mange med traumatiske kvæstelser fra krigen stadig er i risikozonen for permanent invaliditet på grund af efterfølgende komplikationer, utilstrækkelig opfølgning og fysisk rehabilitering.

69. Antallet af personer med mentale sundhedsproblemer vil formentlig også stige. Kommissionen undersøgte mange episoder, hvori der forekom voksne og børn, der havde været vidne til drab på deres kære. Læger fra Gazas kommunale mental-sundhedsprogram informerede Kommissionen om de mange psykosomatiske lidelser, om den almindelige voksende fremmedgørelse i befolkningen og om "mental lammelse" på grund af svære tab. De fortalte Kommissionen, at de var bange for, at disse forhold sandsynligvis kunne føre til, at mange ville hengive sig til vold og ekstremisme. De gjorde også Kommissionen opmærksom på, at 20 % af børnene i Gaza lider af post-traumatisk stress syndrom.

70. Børnenes psykologiske indlæringsproblemer skal ses i sammenhæng med såvel blokaden som de militære operationers indvirkning på undervisningsinfrastrukturen. Omkring 280 skoler og børnehaver blev ødelagt, og det i en tid, hvor restriktioner på import af bygningsmaterialer betød, at mange skoler allerede havde stort behov for reparationer.

71. Kommissionens opmærksomhed faldt også på den helt specielle effekt af de militære operationer, som især kvinder var blevet ramt af. De kvinder, som Kommissionen interviewede i Gaza, illustrerede meget dramatisk den smerte, der ligger i at være ude af stand til at beskytte sine børn og sørge for den omsorg, de trænger til. Kvinders ansvar for hus og hjem og børnenes velfærd tvinger dem til at undertrykke deres egen smerte, hvilket betyder, at der ikke tages hånd om deres problemer. Der er et voksende antal kvinder, der alene må stå for at skaffe mad til huse. Ikke desto mindre er deres chancer for ordentlige jobs langt ringere end mændenes. De militære operationer og den følgende stigende fattigdom bevirker, at der er en stigende risiko for konflikter indenfor familierne og mellem enker og deres svigerfamilier.

72. Kommissionen anerkender, at de humanitære forsyninger, især madvarer, som Israel tillod at passere ind i Gaza, var midlertidigt stigende, mens de militære operationer fandt sted. Men allerede tidligere, inden de militære operationer begyndte, var den mængde varer, som det var tilladt at indføre, utilstrækkelig til at dække befolkningens behov. Straks efter de militære operationers afslutning var de igen for nedadgående. Kommissionen finder således, at Israel ikke har overholdt sine særlige forpligtelser som besættelsesmagt til at lade sendinger af medicin, hospitalsudstyr, fødevarer og klæder (art. 23 i 4. Genève-konvention) passere. Kommissionen finder ligeledes, at Israel som besættelsesmagt har forbrudt sig på specifikke områder, som tydeligt står at læse i 4. Genève-konvention, f.eks. pligten til at opretholde læge- og sygehusfunktioner og til at tillade hjælpeprogrammer, hvor behovene ikke er tilstrækkeligt dækkede.

73. Kommissionen konkluderer også, at de israelske væbnede styrkers ødelæggelse af private boliger, brønde, vandtanke, landbrugsjord og drivhuse, var tilsigtet for at nægte Gazas befolkning dækning af sine behov. Kommissionen finder, at Israel har overtrådt sin pligt til at respektere befolkningens ret til rimelig levestandard, f.eks. adgang til ordentlig føde, vand og bolig. Derudover finder Kommissionen, at der er brud på specifikke menneskerettighedsbestemmelser om beskyttelse af børn, i særdeleshed dem, der er ofre for væbnede konflikter, kvinder og handicappede.

74. Menneskers levevilkår i Gaza, som er et resultat af de israelske væbnede styrkers forsætlige handlinger og den israelske regerings erklærede politik over for Gaza, som den blev præsenteret af Israels legitime myndigheder før og efter den militære indgriben, viser i stigende grad, at hensigten er at udøve kollektiv afstraffelse af Gazas befolkning i strid med international humanitær folkeret.

75. Endelig overvejede Kommissionen, hvorvidt de serier af bestemmelser, der afskærer palæstinenserne i Gaza-striben fra rimelig ernæring, fra arbejde, bolig og vand, som nægter dem bevægelsesfrihed og retten til ind- og udrejse af deres land, som begrænser deres tilgang til retspleje og til effektive hjælpemidler, kan bedømmes som forfølgelse, hvilket er en forbrydelse mod menneskeheden. Af de kendsgerninger, der har foreligget, anser Kommissionen, at en del af den israelske regerings handlinger af en kompetent domstol ville blive bedømt som forbrydelser mod menneskeheden.

14. Den fortsatte tilbageholdelse af den israelske soldat Gilad Shalit

76. Kommissionen noterer, at Gilad Shalit stadig holdes fanget. Han er medlem af Israels væbnede styrker og blev taget til fange i 2006 af en palæstinensisk væbnet gruppe. Som svar på hans tilfangetagelse har den israelske regering givet ordre til en række angreb mod Gazas infrastruktur og kontorer tilhørende de palæstinensiske myndigheder samt arrestationen af otte palæstinensiske ministre og 26 medlemmer af Palæstinas lovgivende forsamling. Kommissionen hørte vidneudsagn, der gik ud på, at under de militære operationer december 2008 – januar 2009 forhørte israelske soldater tilfangetagne palæstinensere om

Gilad Shalits opholdssted. Gilad Shalits far, Noam Shalit, mødte op for Kommissionen ved den offentlige høring i Genève den 6. juli 2009.

77. Kommissionen mener, at en soldat som Gilad Shalit, der tilhører de israelske styrker, og som er blevet tilfangetaget ved en fjendtlig indtrængning i Israel, skal nyde de rettigheder, en krigsfange har ifølge den 3. Genève-konvention. Som sådan skal han beskyttes, han skal behandles human og have tilladelse til at kommunikere med omverdenen, sådan som konventionen forordner. Røde Kors' internationale komité (ICRC) skal prompte have tilladelse til at besøge ham, og oplysning om hans tilstand skal ligeledes umiddelbart gives til hans familie.

78. Kommissionen er bekymret over de erklæringer, adskillige israelske officerer har afgivet, som peger på en vilje til at fastholde blokaden af Gaza-striben, indtil Gilad Shalit er frigivet. Kommissionen anser dét for at være en kollektiv straf, som påføres den civile befolkning i Gaza.

15. Intern vold og sikkerhedsfolks jagt på Fatah-tilhængere under Gaza-myndighedernes kontrol

79. Kommissionen fik indberetninger om vold mod politiske modstandere, be-drevet af sikkerhedsfolk fra myndighederne i Gaza, herunder drab på adskillige Gaza-beboere i tiden mellem starten af de israelske angreb og den 27. februar. Blandt disse var nogle tilbageholdte, der havde været i al-Saraya-fængslet den 28. december, og som var flygtet under de israelske luftangreb. Ikke alle de dræbte ved flugten var Fatah-medlemmer, anholdt af politiske årsager eller dømt for samarbejde med fjenden. Nogle af de flygtende havde været dømt til døden for grov kriminalitet som narkotikasmugling eller mord. Kommissionen fik at vide, at mange Fatah-medlemmer var blevet begrænset i deres bevægelsesfrihed under de israelske militære operationer i Gaza, ofte i husarrest. Ifølge Gaza-styret blev der kun foretaget arrestationer efter krigen, og kun når der var tale om kriminalitet samt for at opretholde ro og orden.

80. Kommissionen fik førstehånds-beskrivelser af fem sager, hvor Fatah-medlemmer blev dræbt eller mishandlet af sikkerhedsstyrker eller bevæbnede grupper i Gaza. De fleste af disse, som var bortført fra deres hjem eller på anden måde tilbageholdt, var ikke blevet beskyldt for noget, der hang sammen med specifikke hændelser, men snarere ramt på grund af deres politiske medlemskab. Anklagerne mod dem var altid baseret på mistanke om politiske aktiviteter. Udtalelser fra vidner og rapporter fra internationale og lokale menneskeretsorganisationer, ligner slående hinanden og viser, at disse angreb ikke skete som tilfældige hændelser, men indgik i et mønster af organiseret vold, hovedsageligt rettet mod Fatah-medlemmer og støttepersoner. Kommissionen finder, at den slags handlinger udgør grove overtrædelser af menneskerettighederne og hverken stemmer overens med den universelle Erklæring om Menneskerettigheder eller palæstinensisk grundlov.

b. Det besatte palæstinensiske område: Vestbredden, inklusive Østjerusalem

81. Kommissionen anser udviklinger i Gaza og på Vestbredden for at hænge tæt sammen og har analyseret begge for at opnå informeret forståelse og for at kunne rapportere om forhold, der ligger indenfor dens mandat.

82. En konsekvens af Israels manglende samarbejde med Kommissionen var, at denne ikke kunne besøge Vestbredden for nærmere at undersøge påståede overtrædelser af international ret her. Imidlertid fik Kommissionen mange mundtlige og skriftlige rapporter samt andet relevant materiale fra både palæstinensere, israelere og internationale menneskerettighedsorganisationer og institutioner. Desuden har Kommissionen mødtes med repræsentanter for menneskerettighedsorganisationer, medlemmer af Palæstinas lovgivende forsamling og folkelige ledere. Kommissionen hørte eksperter, vidner og ofre i offentlige høringer, interviewede berørte personer og vidner og gennemgik video- og fotomateriale.

1. Israelske sikkerhedsstyrkers behandling af palæstinensere på Vestbredden, inklusive brugen af overdreven eller dødelig magtanvendelse ved demonstrationer

83. Forskellige vidner og eksperter informerede Kommissionen om en brat stigning af israelske sikkerhedsstyrkers brug af magt mod palæstinenserne på Vestbredden, efter at de israelske militære operationer i Gaza begyndte (kap. XX). Adskillige protesterende blev dræbt af de israelske soldater ved palæstinensiske demonstrationer, der bl.a. erklærede støtte til Gaza's krigsramte befolkning, og et stort antal blev sårede. Det høje niveau af vold implementeret på Vestbredden under Gaza-krigen blev fastholdt - også efter dens afslutning.

84. Af særlig bekymring for Kommissionen var den påståede brug af unødvendig dødelig magtanvendelse fra de israelske sikkerhedsstyrkers side, brugen af skarp ammunition og bestemmelserne i de israelske væbnede styrkers regler om, hvornår der må åbnes ild. Her gives der forskellige regler for, hvordan der må gribes ind i uroligheder, når kun palæstinensere er til stede, og når der også er israelere. Dette rejser alvorlig bekymring med hensyn til diskrimineringspolitik mod palæstinenserne. Øjenvidner har rapporteret til Kommissionen om brugen af snigskytter i situationer med overvågning af menneskemængder. Vidner fortalte om den bemærkelsesværdigt forskellige atmosfære i mødet med israelske soldater og grænsepoliti ved demonstrationer, hvor al påpasselighed og afbalanceret magtbrug var væk. Adskillige vidner fortalte Kommissionen om oplevelsen af, at der var "frit spil" på Vestbredden, at alt var tilladt under krigshandlingerne i Gaza.

85. De israelske myndigheder foretager sig kun lidt eller overhovedet intet for at undersøge, sagsøge og straffe vold mod palæstinensere, herunder drab udført af de israelske bosættere og medlemmer af sikkerhedsstyrkerne. Dette har ført til en situation af straffrihed. Kommissionen konkluderer, at Israel ikke har opfyldt sin pligt til at beskytte de besatte palæstinensere mod vold begået af privat-

personer, som foreskrevet både i de internationale menneskerettighedslove og international humanitær folkeret.

2. Tilbageholdelse af palæstinensere i israelske fængsler

86. Det anslås, at ca. 700.000 palæstinensere, mænd, kvinder og børn, har været anholdt af Israel siden besættelsens begyndelse. Ifølge beregninger fra juni 2009, var aktuelt 8100 palæstinensiske 'politiske fanger' tilbageholdt i Israel. Det inkluderer 60 kvinder og 390 børn. De fleste af disse er anklaget og dømt ved israelske militærdømstole, der fungerer for Vestbreddens palæstinensere, og under hvilke retsgarantier er yderst begrænsede. Mange fastholdes i administrativ tilbageholdelse, og nogle under den israelske "lov om ulovlige kombattanter".

87. Kommissionen fokuserede på et antal sager vedrørende arresterede palæstinensere, sager som efter dens opfattelse er forbundet med de militære operationer i Gaza i december – januar eller indgår i sammenhæng dermed.

88. Juridiske tiltag efter Israels tilbagetog fra Gaza 2005 har resulteret i afvigende behandling af fængslede fra Gaza. En lov fra 2006 ændrede på de retsikkerhedsmæssige garantier, kun i sager mod palæstinensiske mistænkte, hvoraf det store flertal er fra Gaza ifølge israelske regeringskilder. ICRCs⁴ familibesøgsprogram i Gaza-striben blev suspenderet i 2007, og dermed var der lukket af for al kommunikation mellem Gaza-fanger og den ydre verden.

89. Under de israelske militære operationer i Gaza var antallet af tilbageholdte palæstinensiske børn højere end i den samme periode i 2008. Mange blev rapporteret anholdt på gaden og/eller under demonstrationer på Vestbredden. Antallet af tilbageholdte palæstinensiske børn vedblev at være højt i månederne efter krigen - ledsaget af rapporter om mishandlinger fra de israelske sikkerheds-styrkers side.

90. Et led i israelsk anholdelses-praksis mod palæstinensere siden 2005, har været arrestation af Hamas-medlemmer. Få måneder inden valget til den palæstinensiske lovgivende forsamling i 2005 arresterede Israel et stort antal personer involveret både i disse valg og i kommunale valg. Efter at palæstinensiske væbnede grupper havde tilfangetaget den israelske soldat Gilad Shalit i juni 2006, har israelske tropper arresteret omkring 65 personer, der var indvalgt i den lovgivende forsamling - såvel borgmestre som ministre - hovedsageligt medlemmer af Hamas. Alle blev tilbageholdt i mindst to år, oftest under dårlige forhold. Yderligere arrestationer af Hamas-ledere blev gennemført under de militære operationer i Gaza. Anholdelsen af medlemmer af den lovgivende forsamling har betydet, at denne ikke har kunnet udføre sin funktion som lovgivende og som tilsynsførende med den palæstinensiske udøvende magt.

91. Kommissionen finder, at dette har ført til brud på de internationale menneskerettigheder og den humanitære folkeret, herunder forbud mod vilkårlig anholdelse, retten til ligestillet beskyttelse efter loven, til ikke at blive diskri-

⁴ Internationalt Røde Kors (o.a.)

mineret på grund af politisk overbevisning, samt den specifikke beskyttelse, børn er berettiget til. Kommissionen finder også, at anholdelserne af medlemmer af den lovgivende forsamling kan udgøre kollektiv afstraffelse i strid med international humanitær folkeret.

3. Indskrænkning af bevægelsesfrihed på Vestbredden

92. På Vestbredden har Israel længe håndhævet et system af indskrænkninger i bevægelsesfriheden.

Det er sket ved en kombination af fysiske forhindringer, f.eks. vejspærringer, checkpoints og Muren, administrative tiltag, f.eks. identitetskort, tilladelser, anvist opholdssted, love om familiesammenføring, regler om retten til indrejse fra udlandet og retten til at vende tilbage for flygtninge. Palæstinensere nægtes adgang til områder, som er eksproprieret til opførelsen af Muren og dens infrastruktur, til bosættelser, til sikkerhedszoner, til militære baser og militære træningsområder samt til de veje, som forbinder disse områder. Mange af disse veje er "kun for israelere" og forbudt for palæstinensere. Titusinder af palæstinensere er i dag underlagt rejseforbud, som Israel har pålagt dem, hvilket betyder, at de ikke kan rejse til udlandet. Flere vidner og eksperter, som Kommissionen inviterede til møder i Amman og til at deltage i høringer i Geneve, kunne ikke møde Kommissionen på grund af dette rejseforbud.

93. Kommissionen har modtaget beretninger om, at indskrænkninger i bevægelsesfriheden blev forstærket under den israelske offensiv i Gaza. Israel iværksatte en "lukning" på Vestbredden i flere dage. Desuden var der flere checkpoints på Vestbredden, herunder i Østjerusalem, under hele operationen. De fleste af disse var såkaldte "flying checkpoints". I januar 2009 var flere områder på Vestbredden mellem Muren og den grønne linie erklæret for "lukkede militære områder".

94. Under og efter krigshandlingerne i Gaza strammede Israel sit greb om Vestbredden ved flere ekspropriationer, husødelæggelser, flere tilladelser til byggeri i bosættelserne, grovere udbytning af Vestbreddens naturressurser. Efter krigshandlingerne i Gaza har Israel ændret de bestemmelser, som gælder med hensyn til rejse mellem Gaza og Vestbredden for personer med Gaza-identitetskort, således at opsplitningen mellem folk på Vestbredden og i Gaza er blevet forstærket.

95. Israels ministerium for Bolig og Planlægning er i gang med at planlægge yderligere 73.000 bosætterhuse på Vestbredden. Der er allerede givet byggetilladelse til 15.000 af disse huse, og hvis alle planerne bliver ført ud i livet, vil antallet af israelske bosættere i det besatte palæstinensiske territorium blive fordoblet.

96. Kommissionen finder, at de indskrænkninger i bevægelsesfrihed og manglende adgang til særlige områder, som palæstinenserne på Vestbredden er underlagt i almindelighed, og de skærpede restriktioner efter krigshandlingerne i Gaza i særdeleshed, er ude af proportioner med hensyn til et hvilket som helst militært formål. Desuden er Kommissionen bekymret over de skridt, der for nylig

er taget for at formalisere adskillelsen mellem Gaza og Vestbredden, og således mellem to dele af det besatte palæstinensiske område.

4. Det Palæstinensiske Selvstyres vold og forfølgelse af Hamas-tilhængere, indskrænkninger i ytringsfrihed og forsamlingsfrihed

97. Kommissionen har modtaget beskyldninger mod det Palæstinensiske Selvstyre for overtrædelser, som er relevante for Kommissionens mandat, og som er begået i den periode, som skal undersøges. Heri indgår overtrædelser i relation til sikkerhedstjenestens behandling af (mistænkte) personer tilknyttet Hamas, herunder ulovlig anholdelse og tilbageholdelse. Flere palæstinensiske menneskerettighedsorganisationer har indberettet, at det Palæstinensiske Selvstyres sikkerhedstjeneste anvender metoder, som er ensbetydende med tortur og grusom umenneskelig og nedværdigende behandling og afstraffelse. Der har været flere dødsfald under tilbageholdelse, hvilket giver anledning til mistanke om, at tortur og anden mishandling har været medvirkende eller selvstændig årsag. Klager over sådanne handlinger er ikke blevet undersøgt.

98. Der er også modtaget klager over den palæstinensiske sikkerhedstjenestes overdrevne magtudøvelse og undertrykkelse af demonstrationer, især dem, som støttede befolkningen i Gaza under de israelske militære operationer.

Under disse begivenheder har det Palæstinensiske Selvstyres sikkerhedstjeneste angiveligt arresteret mange personer og afholdt medier fra at dække det skete. Kommissionen har også modtaget beskyldninger mod det Palæstinensiske Selvstyres sikkerhedstjeneste for chikane mod journalister, som udtrykte kritiske synspunkter.

99. På grund af Israels arrestation af adskillige palæstinensiske parlamentsmedlemmer har det palæstinensiske parlament været ude af stand til at føre tilsyn med det Palæstinensiske Selvstyres myndighedsudøvelse. Styret har vedtaget dekretter og forskrifter for at blive i stand til at fortsætte sit dag-til-dag styre.

100. Andre beskyldninger vedrører de vilkårlige lukninger af velgørenhedsorganisationer og foreninger tilknyttet Hamas og andre islamiske grupper eller tilbagekaldelse og manglende fornyelse af deres tilladelser, den tvangsmæssige forflyttelse af ledelsesmedlemmer ved islamiske skoler og andre institutioner samt afskedigelser af lærere, som var tilknyttet Hamas.

101. Det Palæstinensiske Selvstyre fortsætter med at afskedige mange civilt og militært ansatte eller tilbageholde deres lønninger under påskud af, at de ikke er "tro mod den legitime myndighed" eller at de "ikke kan opnå sikkerhedsgodkendelse" ved deres ansættelse, hvilket er blevet en betingelse for ansættelse i offentlig tjeneste. Dette resulterer i, at Hamas-tilhængere eller -tilknyttede er afskåret fra offentlig ansættelse.

102. Kommissionen er af den opfattelse, at de nævnte tilfælde er uforenelige med det Palæstinensiske Selvstyres forpligtelser i henhold til Erklæringen om Menneskerettigheder og med den palæstinensiske grundlov.

c. Israel

1. Skader på civile i det sydlige Israel på grund af raket- og morteran- greb fra palæstinensiske væbnede grupper.

103. Palæstinensiske væbnede grupper har foretaget ca. 8000 angreb med raketter og morterer ind i det sydlige Israel siden 2001 (kapitel XXIV). Mens samfund som f.eks. Sderot og Nir Am kibbutz har været inden for raketternes og morterernes rækkevidde lige fra begyndelsen, er rækkevidden for raketterne under de israelske militære operationer i Gaza steget til næsten 40 kilometer fra grænsen til Gaza, således at byer så langt nordpå som Ashdod har været indbefattet.

104. Mellem den 18. juni 2008 og den 18. januar 2009 har raketter affyret af palæstinensiske væbnede grupper dræbt tre civile i Israel og to civile i Gaza, da en raket landede tæt på grænsen den 26. december 2008. Efter forlydende er over 1000 civile i Israel blevet fysisk skadet som følge af raket- og morterangreb, heraf 918 under de israelske militære operationer i Gaza.

105. Kommissionen har særligt bemærket det høje niveau af psykiske traumer, som civilbefolkningen i Israel har lidt under. Data indsamlet af en israelsk organisation i oktober 2007 viser, at 28,4 procent af voksne og 72 – 94 procent af børn i Sderot led af posttraumatisk stress-syndrom. Under de militære operationer i Gaza blev 1596 mennesker angiveligt behandlet for stressrelaterede skader, mens 106 blev behandlet efterfølgende.

106. Raketter og morterer har beskadiget huse, skoler og biler i det sydlige Israel. Den 5. marts 2009 ramte en raket en synagoge i Netivot. Raketter og morterer har anfægtet retten til uddannelse for børn og voksne, som bor i det sydlige Israel. Dette er en følge af skolelukninger og afbrydelser for skoleklasser, når de under luftalarm måtte søge beskyttelsesrum, men også den formindskede indlæringssevne, som er bevidnet hos personer, som led af psykiske traumer.

107. Raket- og morterilden har også haft en uheldig indflydelse på det økonomiske og sociale liv i de ramte områder. For lokaliteter som Ashdod, Yavne og Beersheba, som oplevede raketangreb for første gang under de israelske militære operationer i Gaza, var der en kort forstyrrelse i deres økonomiske og kulturelle aktiviteter på grund af en midlertidig omplacering af nogle borgere. For byer tættere på grænsen til Gaza, som har været under raket- og morterild siden 2001, har den seneste eskalering betydet, at flere borgere er flygtet.

108. Kommissionen har konstateret, at de raketter og i mindre grad de morterer, som er affyret af palæstinensiske væbnede grupper, er uegnede til affyring mod specifikke militære mål, men er blevet affyret mod områder, hvor civile er bosat. Kommissionen har endvidere afgjort, at disse angreb er vilkårlige angreb mod civilbefolkningen i det sydlige Israel, og at hvor der ikke er tilsigtede militære mål, og raketterne og mortererne rettes mod en civilbefolkning, udgør de et forsættigt angreb mod en civilbefolkning. Disse handlinger kan være krigsforbrydelser og udgør måske forbrydelser mod menneskeheden.

Eftersom de palæstinensiske væbnede grupper tilsyneladende er ude af stand til at rette raketterne og mortererne mod specifikke mål, og da angrebene har forårsaget meget lille skade på israelske militære mål, finder Kommissionen, at der er tilstrækkelige beviser til at antage, at et af de vigtigste formål med raket- og morterangrebene har været at øve terror mod den israelske civilbefolkning, hvilket er en overtrædelse af international lov.

109. Da Kommissionen har bemærket, at nogle af de palæstinensiske væbnede grupper, blandt andre Hamas, offentligt har udtrykt hensigt til at ramme civile som gengældelse for de civile tab i Gaza som følge af de israelske militære operationer, er Kommissionen af den opfattelse, at gengældelser imod civile i væbnede konflikter er i strid med international humanitær folkeret.

110. Kommissionen bemærker, at når antallet af civile ofre i Israel er så relativt lavt, kan det for en stor del tilskrives de sikkerhedsforanstaltninger, som Israel har foretaget. Heri indgår systemer til tidlig advarsel, offentlige beskyttelsesrum og befæstning af skolerne og andre offentlige bygninger, hvilket har medført store omkostninger for den israelske regering – 460 millioner amerikanske dollars mellem 2005 og 2011.

Kommissionen er imidlertid yderst bekymret over manglen på offentlige beskyttelsesrum og befæstninger for de palæstinensisk-israelske befolkningsgrupper, som bor i ikke anerkendte landsbyer og i nogle af de anerkendte landsbyer, som ligger inden for rækkevidde af raketter og morterer, som affyres af palæstinensiske væbnede grupper i Gaza. .

2. Undertrykkelse af dissidenter i Israel, retten til information og behandling af menneskeretsforkæmpere

111. Kommissionen modtog meldinger om, at enkeltpersoner og grupper, som anses for kritiske mod Israels militære operationer, blev undertrykt eller forsøgt undertrykt af den israelske regering. Samtidig med et højt niveau af støtte til de israelske militære operationer i Gaza fra den israelske jødiske befolkning, var der også udbredte demonstrationer i selve Israel. Hundreder af tusinder – hovedsageligt, men ikke udelukkende palæstinensiske borgere i Israel – demonstrerede. Mens demonstrationerne i de fleste tilfælde blev tilladt, havde angiveligt nogle demonstranter vanskeligt ved at opnå tilladelser – særligt i områder, som hovedsageligt var beboet af palæstinensiske israelere. I Israel og i det besatte Østjerusalem blev 715 personer arresteret under demonstrationerne. Der er ikke forekommet arrestationer af moddemonstranter, og 34 procent af de arresterede var under 18 år. Kommissionen bemærker, at et relativt lille antal af de demonstrerende blev arresteret. Kommissionen opfordrer Israels regering til at sikre, at politiet respekterer alle borgeres rettigheder uden diskrimination, herunder ytringsfrihed og retten til at forsamles fredeligt, som det garanteres i den Internationale Konvention om Civile og Politiske Rettigheder (ICCPR).

112. Kommissionen bemærker med bekymring de anmeldte tilfælde af fysisk vold, som nogle politibetjente begik, herunder slag mod demonstranter og anden upassende opførsel, f.eks. racistiske skældsord og seksuelle kommentarer om kvindelige familiemedlemmer til arresterede palæstinensiske borgere i Israel.

Artikel 10 i konventionen fastslår, at personer, som er frihedsberøvet, skal behandles humant og med respekt for menneskets naturlige værdighed.

113. Af de demonstranter, som blev stillet for de israelske domstole, blev de palæstinensiske israelere uforholdsmæssigt ofte fastholdt i varetægt, mens de afventede retssagen. Elementet af diskrimination og forskellig behandling fra de juridiske myndigheder mellem palæstinensiske og jødiske borgere i Israel, som det fremgik af de rapporter, Kommissionen modtog, giver betydelig anledning til bekymring.

114. De israelske sikkerhedsstyrkers interviews med politiske aktivister blev omtalt som de handlinger, der mest bidrog til en oplevelse af undertrykkelse i Israel. Kommissionen er bekymret over, at aktivister blev tvunget til at overvære interviews med Shabak (også kendt som Shin Bet), uden at der var nogen som helst lovlig forpligtelse for dem til dette, og i almindelighed over påståede afhøringer af politiske aktivister om deres politiske aktiviteter.

115. Kommissionen modtog rapporter om den israelske regerings undersøgelse mod "New Profile" efter påstande om, at denne havde ansporet til at unddrage sig indkaldelse til militærtjeneste, hvilket er en kriminel handling, og rapporter om, at regeringen forsøgte at forhindre økonomisk støtte fra andre regeringer til "Breaking the Silence", efter at denne havde udgivet vidnesbyrd fra israelske soldater vedrørende de israelske væbnede styrkers opførsel i Gaza i december 2008 og januar 2009. Kommissionen er bekymret over, at den israelske regerings handlinger over for disse organisationer kan have en afskrækkende effekt på andre israelske menneskerettighedsorganisationer. FNs såkaldte Deklaration om Menneskeretsforkæmpere garanterer retten til "at anmode om, modtage og bruge resurser til det udtrykkelige formål at fremme og beskytte menneskerettigheder og fundamentale frihedsrettigheder ved fredelige midler". Hvis regeringen reagerer på organisationens udøvelse af ytringsfriheden ved at drive lobbyvirksomhed over for fremmede regeringer for at få dem til at standse deres økonomiske støtte, så er det i modstrid med ånden i deklARATIONEN.

116. Israels regering udstedte et forbud mod mediers adgang til Gaza efter den 5. november 2008. Desuden var menneskerettighedsorganisationer forment adgang, og forbuddet fortsætter for nogle internationale og israelske organisationer. Kommissionen kan ikke finde nogen berettigelse i dette. Tilstedeværelse af journalister og internationale observatører af menneskerettigheder støtter undersøgelse og bred offentlig rapportering om konfliktens parter opførsel og kan forebygge dårlig opførsel. Kommissionen bemærker, at Israel ved sine handlinger mod politiske aktivister, NGOer og medierne, har forsøgt at undgå offentlig undersøgelse af både dens opførsel under dens militære operationer i Gaza og de konsekvenser, som disse operationer havde for Gazas indbyggere, måske for at forhindre undersøgelse og offentlig rapportering derom.

D. ANSVARLIGHED

1. Israels fremgangsmåder og svar vedrørende påstande om krænkelse fra dets væbnede styrker mod palæstinensere

117. Undersøgelser og deraf følgende retsforfølgning af dem, som er mistænkt for alvorlige krænkelse, er nødvendige for at sikre respekt for menneskerettigheder og humanitær folkeret og for at undgå, at der udvikler sig en fornemmelse af straffrihed. Stater har en forpligtelse i henhold til international lov til at undersøge påstande om krænkelse.

118. Kommissionen gennemgik offentlig information og rapporter fra den israelske regering om, hvad den havde gjort for at opfylde sin pligt til at undersøge påståede overtrædelser

(Kapitel XXVI). Kommissionen sendte et antal forespørgsler vedrørende dette til Israel, men modtog intet svar.

119. Som svar på beskyldninger om alvorlige overtrædelser af menneskerettighedslove og international humanitær folkeret beordrede den militære generaladvokat nogle kriminalundersøgelser iværksat, som blev afsluttet to uger senere, idet de konkluderede, at beskyldningerne "var baseret på rygter". De israelske væbnede styrker frigav også resultaterne af fem særlige undersøgelser, udført af højtrangerende officerer, som konkluderede, at "under kampene i Gaza, opererede IDF i overensstemmelse med international lov", men undersøgelserne afdækkede angiveligt et meget lille antal forseelser.

Den 30. juli 2009 rapporterede medierne, at den militære generaladvokat havde beordret militærpolitiet til at iværksætte undersøgelser af 14 af knap 100 klager over kriminel opførsel fra soldater. Ingen detaljer blev meddelt.

120. Kommissionen gennemgik det israelske interne system for undersøgelse og retsforfølgning i henhold til Israels nationale lovgivning og med hensyn til praksis. Systemet omfatter:

(a) disciplinær retsforfølgning, (b) operationelle afhøringer (også kendt som "operationelle undersøgelser") (c) specielle undersøgelser, gennemført af en højtstående officer efter ordre fra stabschefen og (d) militære politiundersøgelser, udført af afdelingen for kriminalundersøgelser ved militærpolitiet. Centralt i systemet står den såkaldte operationelle afhøring. Afhøringerne er gennemgang af hændelser og operationer udført af soldater fra den samme enhed eller kommandovej sammen med en højtstående officer. De skal tjene operationelle formål.

121. Internationale menneskerettighedslove og humanitær folkeret påbyder stater at undersøge beskyldninger om alvorlige lovovertrædelser begået af militært personel og i givet fald retsforfølge. International lov har også sikret, at sådanne undersøgelser skal foregå med standarder for upartiskhed, uafhængighed, tempo og effektivitet. Kommissionen mener, at det israelske undersøgelsessystem ikke overholder alle disse principper. Med hensyn til den "operationelle afhøring", som de israelske væbnede styrker bruger til undersøgelser,

fastholder Kommissionen, at et redskab, som er beregnet til gennemgang af hændelser og til at drage lære af, næppe kan være en effektiv og upartisk undersøgelsesmekanisme til brug efter hver militær operation, hvor beskyldninger om alvorlige overtrædelser er rejst. Det er ikke i overensstemmelse med internationalt anerkendte principper om upartiskhed og tempo i undersøgelser. Det faktum, at regulære kriminalundersøgelser først kan begynde, efter at den "operationelle afhøring" er forbi, er en større mangel i det israelske undersøgelsessystem.

122. Kommissionen konkluderer, at der er alvorlig tvivl om Israels vilje til at udføre virkelige undersøgelser på en upartisk, uafhængig, hurtig og effektiv måde, som det kræves i international lov. Kommissionen er også af den opfattelse, at det israelske system generelt indebærer diskriminerende træk, som gør udøvelse af retfærdighed for palæstinensiske ofre meget vanskelig.

2. Retsforfølgning ved palæstinensiske myndigheder.

a. Retsforfølgning i relation til handlinger i Gazastriben.

123. Kommissionen fandt ingen tegn på, at myndighederne i Gaza har oprettet noget system til offentlig overvågning eller ansvarlighed med hensyn til alvorlige krænkelse af international humanitær folkeret.

Kommissionen er bekymret over den konsekvente ligegyldighed overfor international humanitær folkeret, hvormed bevæbnede grupper i Gaza udfører deres væbnede aktiviteter i form af raket- og morterangreb, direkte rettet mod Israel. Til trods for nogle mediers beretninger er Kommissionen ikke overbevist om, at virkelige og effektive initiativer er taget af myndighederne for at håndtere de alvorlige tilfælde af krænkelse af international humanitær folkeret i forbindelse med militante gruppers væbnede aktiviteter i Gaza.

124. Uagtet forklaringer fra myndighederne i Gaza og de handlinger, de måtte have iværksat, som Kommissionen er uvidende om, så mener Kommissionen også, at beskyldninger om drab, tortur og mishandling i Gaza i det store og hele er passeret uden undersøgelse.

b. Retsforfølgning i relation til handlinger på Vestbredden

125. Med hensyn til kendte relevante overtrædelser på Vestbredden, ser det ud til, at der med få undtagelser har været en grad af tolerance over for menneskerettighedskrænkelser over for politiske modstandere, hvilket har resulteret i mangel på ansvarlighed for den slags handlinger. Indenrigsministeren har også ignoreret Højesterets afgørelse om at løslade et antal tilbageholdte og at genåbne nogle foreninger, som er blevet lukket af Selvstyret.

126. Under disse omstændigheder vurderer Kommissionen, at de forholdsregler, som det Palæstinensiske Selvstyre har taget, ikke er meningsfulde med hensyn til at holde gerningsmænd til alvorlige krænkelse af international lov ansvarlige og mener, at ansvaret for at beskytte de folks rettigheder, som er underlagt det Palæstinensiske Selvstyres myndighed, skal opfyldes med større engagement.

3. Universel jurisdiktion

127. På baggrund af Israels stigende uvilje mod at foretage kriminalundersøgelser, som er i overensstemmelse med internationale standarder, støtter Kommissionen tilliden til universel jurisdiction som en vej for stater til at undersøge de grove overtrædelser af Genevekonventionerne af 1949, forhindre straffrihed og virke for international ansvarlighed (kapitel XXVIII).

4. Erstatning

128. International lov fastsætter også, at når som helst en undladelse af en international forpligtelse viser sig, så opstår der også en forpligtelse til at sørge for erstatning. Det er Kommissionens opfattelse, at den nuværende forfatningsmæssige opbygning og lovgivning i Israel giver palæstinensere meget ringe eller ingen mulighed for at søge kompensation. Det internationale samfund bør tilvejebringe en supplerende eller alternativ mekanisme til at sikre kompensation for ødelæggelse eller tab, som er påført palæstinensiske civile under de militære operationer (kap. XXIX).

E. KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER

129. Kommissionen drager generelle konklusioner af sine undersøgelser i kapitel XXX, hvilket også indeholder et resumé af dens juridiske fund.

130. Kommissionen fremsætter anbefalinger til et antal FN-organer, Israel, de ansvarlige palæstinensiske myndigheder og det internationale samfund vedrørende: (a) ansvar for alvorlige overtrædelser af menneskerettighedslove, (b) erstatning (c) alvorlige overtrædelser af humanitær folkeret, (d) blokaden og genopbygning, (e) brugen af våben og militære procedurer, (f) beskyttelsen af menneskerettighedsorganisationer og -forsvarere, (g) opfølgning på Kommissionens anbefalinger. Anbefalingerne er detaljeret beskrevet i kapitel XXXI.

Oversat for Dansk-Palæstinensisk Venskabsforening af
Dagmar Dinesen, Karl Aage Jacobsen, Doris Kruckenberg

Goldstonerapporten i sin helhed findes på internettet nemmest ved at gå ind på Google og skrive The Goldstone Report. Så kommer der flere forslag. Vælg Advance Edited Version